

Saksprotokoll

DRAMMEN
KOMMUNE

Utvalg: Bystyret
Møtedato: 29.11.2016
Sak: 176/16

Arkivsak: 16/7026
Tittel: Bystyrets vedtak - Økonomiplan 2017 - 2020 / Årsbudsjett 2017

1. Bystyret godkjenner Drammen kommunes økonomiplan for perioden 2017-2020
 - 2a) Driftsbudsjett 2017 for Drammen bykasse vedtas slik det fremgår av vedlegg I til innstillingen. Rådmannen gis disposisjonsfullmakt innenfor vedtatt netto driftsramme per programområde. Rådmannen gis videre fullmakt til å foreta eventuelle mindre budsjettekniske endringer som følger av Stortingets endelige behandling av statsbudsjettet for 2017. Dersom Stortingets behandling innebærer større endringer i de budsjettmessige forutsetningene bes rådmannen komme tilbake til dette i egen sak.
 - b) Investeringsbudsjett 2017 for Drammen bykasse vedtas slik det fremgår av vedlegg II til innstillingen.
 - c) Budsjettrammen for Kontrollutvalget for 2017 fastsettes 3 325 000 kroner, inkludert kjøp av revisjonstjenester.
 - d) Driftstilskudd til Drammensregionens brannvesen IKS for 2017 fastsettes til 40 965 000 kroner. I tillegg kommer driftstilskudd på 2 277 000 kroner til Drammen brannstasjon.
 - e) Driftstilskudd til Vestviken 110 IKS for 2017 fastsettes til 1 889 000 kroner.
 - f) Driftstilskudd til Legevakta i Drammensregionen IKS for 2017 fastsettes til 17 874 000 kroner.
 - g) Driftstilskudd til Drammen Kirkelige Fellesråd for 2017 fastsettes til 29 569 000 kroner. Tilskuddet fordeles til følgende:

Drift kirkeformål	22 177 000
Drift gravferdsformål	7 392 000

Drammen kommune dekker i tillegg 100 prosent av Drammen Kirkelige Fellesråds reguleringspremie og kapitaltilskudd til godkjente investeringer.

Det bevilges 760 000 kroner per år i perioden 2017-2019 til kirkeformål. Bystyret tilrår at denne bevilgningen brukes til utredning av vedlikeholdsbehov og vedlikehold av byens kirker.

Drammen kommune stiller selvskyldnergaranti for låneopptak med inntil 6,2 millioner kroner i 2017 i regi av Drammen kirkelige fellesråd til rehabilitering av Drammen krematorium.

- i) Garantien gjelder for lånets hovedstol på inntil 6,2 millioner kroner med tillegg av 10 prosent av til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger. Kommunens maksimale garantiansvar kan ikke overstige 6,82 millioner kroner.
 - ii) Garantiansvaret reduseres i takt med nedbetalingen på lånet, og opphører etter 20 år med tillegg av inntil 2 år.
- 3a) Styret for Drammen Eiendom KF gis fullmakt til å fastsette endelig budsjett for 2017 og forestå salg av eiendom innenfor de rammer og forutsetninger som fremgår av del 5.1.1
 - b) Investeringsbudsjett 2017 for Drammen Eiendom KF vedtas slik det fremgår av vedlegg III til innstillingen.
 - c) Drammen Eiendom KF gis i oppdrag å framskaffe tre eiendommer i 2017 som reguleres til barnehageformål, men først bygges ut til barnehage når behovet for flere plasser oppstår.
4. Styret for Drammen Drift KF gis fullmakt til å fastsette endelig budsjett for 2017 innenfor de rammer og forutsetninger som fremgår av budsjettfremleggets del 5.1.2 og vedlegg IV til innstillingen.
 5. Styret for Drammen Kjøkken KF gis fullmakt til å fastsette budsjett for 2017 innenfor de rammer og forutsetninger som fremgår av budsjettfremleggets del 5.1.3.
 6. Styret for Drammen Parkering KF gis fullmakt til å fastsette budsjett for 2017 innenfor de rammer og forutsetninger som fremgår av budsjettfremleggets del 5.1.4 og vedlegg IV til innstillingen.
 7. Styret for Drammensbadet KF gis fullmakt til å fastsette budsjett for 2017 innenfor de rammer og forutsetninger som fremgår av budsjettfremleggets del 5.1.5 og vedlegg IV til innstillingen.
 8. Budsjett 2017 for Drammen kommunes lånefond vedtas slik det fremgår av vedlegg 2 til økonomiplan 2017-2020.
 9. I samsvar med forslag til investeringsbudsjett fastsettes en låneramme for 2017 til investeringsformål på 459 461 000 kroner:

a) Drammen bykasse	kr	179 204 000
b) Drammen Eiendom KF	kr	275 157 000
c) Drammen Drift KF	kr	3 600 000
d) Drammen Parkering KF	kr	500 000
e) Drammensbadet KF	kr	1 000 000

Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkårene for nye lån som ligger innenfor de vedtatte rammer. Rådmannen gis dessuten fullmakt til å godkjenne lånevilkårene ved refinansiering av tidligere opptatte lån.

10. Det søkes Husbanken om en låneramme for Startlån (til videreutlån) på 300 000 000 kroner i 2017.
11. For inntektsåret 2017 fastsettes den kommunale skattøren for inntekts- og formuesskatt i Drammen kommune lik de maksimalsatser Stortinget vedtar.
12. Endringer i kommunale betalingssatser og gebyrer for 2017 vedtas i samsvar med spesifikasjonene i vedlegg V til innstillingen. Hvis ikke annet er spesifisert, justeres gebyrsatsene med 2,5 prosent.
13. Bystyret gir rådmannen fullmakt til å etablere samarbeidsprosjekter for byutvikling med offentlige og private utbyggere innenfor en ramme på 20 millioner kroner per år i perioden 2017-2020. Prosjektene baseres på samfinansiering med aktuelle samarbeidspartnere, men midler kan også benyttes til forberedende planarbeid og eiendomsserv. Rådmannen rapporterer bruk fra bevilgningsrammen i tertialrapportene og årsmeldingen.
14. Rådmannen gis fullmakt til å disponere inntil 15 millioner kroner fra disposisjonsfondet til styrket plankapasitet for årene 2017-2020.
15. Antall lærlingplasser i Drammen kommune økes med 20 per år i perioden 2017-2020.
16. Rådmannen gis fullmakt til å utrede alternative organisasjonsformer for Drammen Kjøkken KF.
17. I samsvar med IMDi's anmodning bosetter Drammen kommune inntil 170 flyktninger i 2017, inkludert 15 enslige mindreårige flyktninger. Fra og med 2018 legges det opp til bosetting av inntil 130 personer per år – inklusiv inntil 15 enslige mindreårige flyktninger.
18. Rådmannen gis fullmakt til å kjøpe Røyken kommunes og Nedre Eiker kommunes aksjeposter i Vinn Industrier AS til pålydende, samt med en klausul om at dersom aksjeposten gir økonomisk gevinst de neste 10 årene skal gevinsten deles 50/50.
19. Ordningen med to timers gratis parkering i kommunens parkeringshus på lørdager videreføres fra og med 1. januar 2017.
20. Drammen kommunes pantobligasjon pålydende kroner 8 311 039 i Konnerudhallen (Gnr. 80 – Bnr. 100) slettes.
21. Drammen Scener AS tilføres egenkapital på 2 millioner kroner.
22. Det fastsettes revidert budsjettreglement for Drammen kommune med justerte finansielle handlingsregler for oppbygging av kommunens frie reserver med virkning fra 1. januar 2017 (jfr. vedlegg 16).
23. Finansreglement for Drammen kommune – vedtatt av bystyret 23.11.2015 – videreføres uten endringer.

24. Forslag til reviderte lokale retningslinjer for tilskudd til private barnehager gjeldende fra 1. januar 2017 godkjennes.
25. Forslag til gebyrregulativ for byggesaker, plansaker, delesaker, seksjoneringsaker og matrikkelsaker godkjennes med virkning fra 1. januar 2017, jfr. vedlegg 14.
26. For å mobilisere ansatte og ledere til å forbedre, forenkle og fornye kommunale tjenester etableres et innovasjonsfond på 25 millioner kroner. Fondet finansieres innenfor Drammen bykasses disposisjonsfond. Rådmannen gis fullmakt til å disponere midlene i fondet innenfor de retningslinjer som fremkommer i budsjettframleggets del 1.8.
27. I samsvar med politisk plattform forskutterer Drammen kommune 10 millioner kroner i stedsutviklingsmidler til Svelvik kommune i 2017. Forskutteringen finansieres ved bruk av disposisjonsfondet. Beløpet er en del av reformmidlene som utbetales til ny kommune i 2020, og skal da tilbakeføres disposisjonsfondet.

Tilleggsforslag fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre (samarbeidspartiene) for perioden 2017 – 2020 ble vedtatt:

P 01 – Barnehage

Forslag 1: Barnehagene tilføres kr. 1 mill. for å dekke vikarbruk.

P 02 – Oppvekst

Forslag 2: Støtten til Barnas stasjon økes med kr. 50.000,- pr. år i perioden = totalt kr. 600.000,-

Forslag 3: Familiehjelpen på Fjell videreføres for 2017 med kr. 2 mill. Rådmannen bes fremme en sak for komiteen som tar sikte på å belyse utrulling av en tilsvarende lavterskel- og lite byråkratisk ordning til andre bydeler.

Forslag 4: Senter for Oppvekst styrkes generelt med kr. 2 mill. pr. år i perioden. Omstillinger er på gang, og PPT skal arbeide annerledes inn mot barnehage og skole gjennom mer forebyggende arbeid.

Forslag 5: Skolehelsetjenesten er viktig i dagens utfordrende samfunn. Rådmannen foreslår en økning på 2,9 mill. som bør benyttes til tjenester på videregående skoler som nå er prosjektfinansiert. I tillegg styrkes innsatsen med fagpersonell med kr. 1 mill. pr. år i perioden.

P 04 – Byutvikling

Forslag 6: Rådmannen bes vurdere alternative organisasjonsmodeller, herunder eksterne løsninger med rammeavtaler, for kommunens byggesaks- behandling. Kvalitet skal være førende. Vedtaksmyndigheten skal fortsatt ligge internt i kommunen. Saken legges fram for bystyret før sommeren 2017.

Forslag 7: Rådmannen bes framlegge en sak til bystyret hvor formålet er å utvikle Spiraltoppen som destinasjon. Fokus skal spesielt rettes på aktiviteter for barn og gondolbane til sentrum. Saken legges fram for bystyret før sommeren 2017.

Forslag 8: For å følge opp kommuneplanens mål om bærekraftig byutvikling, foreslår rådmannen at det utarbeides en strategisk plan for klima og miljø med oppstart i 2017. I den anledning bes rådmannen se på ulike modeller for opprettelse av et miljøfond.

P 05 – Helse, sosial og omsorgstjenester

Forslag 9: Bemanningen på kveld og helg ved sykehjemmene styrkes med kr. 12 mill. pr. år i perioden.

Forslag 10: Den foreslåtte aktivitetsparken for eldre i Bacheparken, flyttes til byparken. Andre egnede steder utredes.

Forslag 11: Komiteen for HSO er i gang med innovasjonsplan for rus og psykisk helse. Denne planen bør ta stilling til hvilke prosjekter og tiltak som skal iverksettes, og om bybieprosjektet skal startes opp i Drammen. Bybieprosjektet startes derfor ikke opp før komiteens arbeid er fullført. Dette gir en besparelse på kr. 1.1 mill. i 2017.

Forslag 12: Drammen Kommune har gjort et solid arbeid for økt trivsel ved sykehjemmene, og dette arbeidet videreføres. Vi ønsker i 2017 å sette fokus på økt aktivitet og trivsel for hjemmeboende eldre som er tilknyttet kommunens helse- og omsorgstjenester. Rådmannen bes derfor om å fremme en sak til komiteen som har til hensikt å iverksette trivselstiltak for hjemmeboende eldre.

P 06 – Kultur

Forslag 13: Rådmannen har foreslått en økning i tilskuddet til Globus-festivalen. Arrangementet i 2016 viser at denne festivalen kan stå på egne ben, og tilskuddet beholdes på samme nivå; kr. 300.000,- for 2017. Det forutsettes at festivalen fra og med 2018 blir selvfinansiert.

Forslag 14: Vi tar til etterretning at det ikke har vært mulig å komme fram til en ordning med kirken for å skille ut kulturmidler. Lovverket rundt støtte til kirken og andre tros- og livssynssamfunn gjør at utgiftene øker. Forslag til endrete finansieringsmodeller legges fram for bystyret i 2017 som en del av økonomiplanen 2018 – 2021.

P 08 – Miljø, kompetanse og næring

Forslag 15: Ordningen med gratis parkering i 2 timer på lørdager videreføres og medfører en utgift på kr. 600.000,- pr. år i perioden. (jfr. vedtaks pkt. 19 fra rådmannens forslag)

P 09 – Idrett, park og natur

Forslag 16: Fotballhall på Åssiden har i 3 år vært inkludert på investeringsbudsjettet for 2019. Denne er nå skjøvet til 2020. Vi ønsker en tilbakeføring til 2019.

Forslag 17: Det er ønskelig å få et fullverdig nasjonalt isanlegg på Konnerud. Det bevilges kr. 584.000,- til garderobebygg på Konnerud (egenandel i forhold til spillemidler etc. ved interkommunale anlegg).

Forslag 18: Friluftsløftet reduseres med 2 mill. pr. år i perioden.

P 10 – Politisk styring

Forslag 19: Det etableres et politisk utvalg for integreringspolitikk og fattigdoms- bekjempelse i løpet av 1. halvår 2017.

P 11 – Vei

Forslag 20: Tilbakemeldingene fra elever og innbyggere gir et entydig inntrykk av viktigheten av trygge skoleveier. Dette arbeidet styrkes med kr. 2 mill. pr år i perioden.

P 12 – Grunnskoleopplæring

Forslag 21: Posisjonspartiene har vært opptatt av fagpersonell i skolen. Vi mener det er viktig å stimulere dette mer og foreslår en økning på kr. 5 mill. pr. år i perioden.

Forslag 22: Rådmannen bes fremme en sak om aktivitetsplikt for foreldre med lav inntekt ved gratis SFO og kulturskoletilbud på lik linje som dagens ordning for barnehager.

Økonomiplan 2017-2020 - endringsforslag fra Samarbeidspartiene H, Frp, Krf og V

Drammen bykasse - driftsbudsjettet (mill. 2017-kroner)					
Prog.område	Tiltak	2017	2018	2019	2020
01 Barnehage	Midler til vikarbruk	1,000	1,000	1,000	1,000
02 Oppvekst	Familiehjelpen på Fjell - videreføring	2,000	2,000	2,000	2,000
02 Oppvekst	Generell rammestyrking	2,000	2,000	2,000	2,000
02 Oppvekst	Skolehelsetjenesten - styrking	1,000	1,000	1,000	1,000
02 Oppvekst	Barnas Stasjon - økt tilskudd	0,050	0,050	0,050	0,050
05 Helse-, sosial- og omsorgs	Økt bemanning sykehjem kveld og helg	12,000	12,000	12,000	12,000
05 Helse, sosial	Bybieprosjektet - startes ikke opp	-1,100			
06 Kultur	Redusert tilskudd Globus-festivalen	-0,450	-0,750	-0,750	-0,750
08 Komp./markedsf./næring	Videreføre 2 timer gratis parkering på lørdage	0,600	0,600	0,600	0,600
12 Grunnskole	Fagpersonell i skolen	5,000	5,000	5,000	5,000
Sum endringer driftsbudsjettet		22,100	22,900	22,900	22,900
Netto finansieringsutgifter		0,206	1,548	3,632	6,032
Netto driftsresultat (- er forbedring)		22,306	24,448	26,532	28,932
Redusert overføring til investeringsbudsjettet		-22,306	-24,448	-26,532	-28,932
Årsresultat		0,000	0,000	0,000	0,000

Programområde (000)	Drift			
	2017	2018	2019	2020
P01 - barnehage	1.000	1.000	1.000	1.000
P02 - oppvekst	5.050	5.050	5.050	5.050
P05 - helse og omsorg	10.900	12.000	12.000	12.000
P06 - kultur	(-)450	(-)750	(-)750	(-)750
P08 - miljø, kompetanse og næring	600	600	600	600
P12 - grunnskoleopplæring	5.000	5.000	5.000	5.000
Sum	22.100	22.900	22.900	22.900

Programområde (000)	Investeringer			
	2017	2018	2019	2020
P09 - idrett, park og natur (fotballhall)			60.000	(-)60.000
P09 - idrett, park og natur (garderobeanlegg)	584			
P09 - idrett, prak og natur (friluftsløftet)	(-)2.000	(-)2.000	(-)2.000	(-)2.000
P11 - vei (trygge skoleveier)	2.000	2.000	2.000	2.000
Sum	584	0	60.000	(-)60.000

Tabeller til bystyrets vedtak

I. Drammen bykasse – driftsbudsjett 2017-2020 (Jfr. vedtakets pkt. 2a)

Hovedoversikt	Budsjett 2016		Årsbudsjett	Økonomiplan		
	Vedtatt budsjett 2016	Revidert budsjett pr. 2. tertial 2016	2017	2018	2019	2020
Mill. kroner						
Rammer pr. programområde 1-14:	3 263,7	3 337,6	3 510,4	3 538,9	3 592,0	3 621,6
01 Barnehage	506,2	508,7	530,7	540,0	553,9	573,1
02 Oppvekst	249,6	254,6	295,6	301,3	302,9	302,9
03 Samfunnsikkerhet	46,7	46,7	48,5	47,0	47,0	47,0
04 Byutvikling	16,2	21,4	19,6	18,1	18,1	18,1
05 Helse- sosial- og omsorgstjenester	1 237,2	1263,7	1 320,7	1 319,3	1 328,6	1 328,7
06 Kultur	139,8	143,2	145,1	146,5	145,7	146,0
07 Ledelse, org. og styring	188,2	198,1	202,5	205,0	207,9	210,9
08 Kompetanse, markedsføring, næring	9,0	9,3	9,4	9,4	9,4	9,4
09 Idrett, park og natur	71,3	72,0	77,4	79,0	79,1	79,1
10 Politisk styring	18,7	26,0	23,7	19,1	23,7	19,1
11 Vei	58,6	59,3	60,4	60,4	60,4	60,4
12 Grunnskole	747,5	758,1	787,0	813,3	849,0	869,5
13 Introduksjonstjenester	68,6	70,1	77,0	73,1	67,9	67,7
14 Vann og avløp *)	-93,9	-93,6	-87,3	-92,7	-101,7	-110,3
Sentrale inntekter	-3 488,3	-3 553,3	-3 738,4	-3 790,0	-3 844,7	-3 901,3
Skatt	-1 805,4	1 854,1	-1 897,6	-1 920,9	-1 945,6	-1 969,9
Selskapskatt	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Rammetilskudd	-1 532,0	1 535,3	-1 625,7	-1 663,5	-1 705,8	-1 751,3
Integreringstilskudd	-129,2	142,2	-143,6	-135,6	-123,6	-113,4
Vertskommunetilskudd asylmottak	-1,8	1,8	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1
Tilskudd enslige mindreårige flyktninger (ny)			-50,0	-49,4	-49,4	-47,0
Kompensasjonstilskudd	-19,9	19,9	-19,4	-18,5	-18,2	-17,6
Finansielle poster	128,9	128,9	133,1	138,4	142,8	140,0
Renteutgifter	94,8	94,8	96,8	99,8	103,3	108,1
Renteinntekter	-26,4	-26,4	-27,2	-28,8	-32,1	-33,9
Avdrag på lån=Netto avdrag	109,2	109,2	113,7	116,7	117,4	118,3
Kontantresultat lånefondet (- = overskudd)	-48,7	-48,7	-50,2	-49,3	-45,8	-52,4
Overføring til/fra komm. bedrifter	-127,9	-130,4	-134,5	-134,5	-134,5	-134,5
Lindum AS - utbytte	-11,0	-12,0	-11,0	-11,0	-11,0	-11,0
Energiselskapet Buskerud AS	-50,0	-50,0	-49,5	-49,5	-49,5	-49,5
Drammen Kino AS - utbytte	-1,5	-3,0	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Drammen Eiendom KF - eieruttak	-49,4	-49,4	-58,4	-58,4	-58,4	-58,4
Drammen Drift KF - eieruttak	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Drammen Kjøkken KF - eieruttak	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Drammen Parkering KF - eieruttak	-16,0	-16,0	-14,1	-14,1	-14,1	-14,1
Fellesutgifter/ufordelte poster	120,2	103,5	116,7	130,0	140,3	148,8
Årets premieavvik (Z190)	-119,0	-54,3	-122,9	-122,9	-122,9	-122,9
Inndekning tidligere års premieavvik (Z191)	83,6	84,3	93,3	106,6	116,9	125,4
Premieavsetning pensjon (Z192/Z197)	8,0	8,0	8,2	8,2	8,2	8,2
Diverse utgifter (inkl. P20)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reguleringskostnad pensjon (Z195)	107,6	42,2	103,3	103,3	103,3	103,3
Avsetning lønnsreserve	46,1	35,3	41,0	41,0	41,0	41,0
Budsjettforutsetning fellesposter	-6,0	-12,0	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2
Avskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivninger	190,0	180,0	188,5	188,5	188,5	188,5
Motpost avskrivninger	-190,0	-180,0	-188,5	-188,5	-188,5	-188,5
Netto driftsresultat (- angir netto driftsinntekt)	-103,3	-113,7	-112,6	-117,2	-104,0	-125,3

Hovedoversikt	Budsjett 2016		Årsbudsjett	Økonomiplan		
	Vedtatt budsjett 2016	Revidert budsjett pr. 2. tertial 2016	2017	2018	2019	2020
Mill. kroner						
Netto driftsresultat (- angir netto driftsinntekt)	-103,3	-113,7	-112,6	-117,2	-104,0	-125,3
Årsoppgjørdisposisjoner	103,3	113,7	112,6	117,2	104,0	125,3
Tidligere års regnskapsresultat	0,0	-160,8	0,0	0,0	0,0	0,0
+ avsetning til disposisjonsfond	4,1	203,6	0,8	1,5	0,9	5,3
+ avsetning til bundne fond	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
+ overf. til invest.regnskapet (driftsmidler)	98,0	98,0	120,7	125,6	110,5	121,1
- bruk av disposisjonsfond	-2,0	-4,5	0,0	0,0	0,0	0,0
- bruk av bundne fond (overf. fra i fjor)	0,0	-25,9	0,0	0,0	0,0	0,0
- bruk/avsetning VA fond	3,3	3,3	-8,9	-9,9	-7,4	-1,1
Årsresultat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

*) Netto driftsinntekt i prog.område 14 er bidrag til dekning av kapital- og overheadutgifter i selvkostregnskapet for vann og avløp

II. Drammen Bykasse – investeringsbudsjett 2017-2020 (jfr. vedtakets pkt. 2b)

Mill. 2017-kroner	Tidl. bevilget	2017	2018	2019	2020	Sum 2017-2020
01 Barnehager	0,8	3,0	3,0	5,0	5,0	16,0
Oppgradering inventar og utstyr		2,0	2,0	2,0	2,0	8,0
Fjellhagen erstatningsbarnehage - inventar/utstyr	0,8	-	-	2,0	-	2,0
Inventar/utstyr ny barnehage		-	-	-	2,0	2,0
Digitalisering		1,0	1,0	1,0	1,0	4,0
02 Oppvekst	-	1,5	2,5	2,5	1,5	8,0
Inventar/utstyr nye kontorlokaler Senter for oppvekst		-	1,0	1,0	-	2,0
Rullerende oppgradering IKT Oppvekst		1,5	1,5	1,5	1,5	6,0
						-
03 Samfunnssikkerhet	-	2,0	-	-	-	2,0
Digitalisering av beredskapskart		0,5	-	-	-	0,5
Varslingsanlegg skoler/barnehager, pasientvarsel, trygghetsalarmer og nødkommunikasjon		1,5	-	-	-	1,5
04 Byutvikling	10,5	14,0	9,0	4,0	4,0	31,0
Knutepunktsutvikling Bragernes (fase 1 og 2)	10,5	10,0	5,0	-	-	15,0
Fjell 2020 - nærområdetiltak (kommunal andel)		4,0	4,0	4,0	4,0	16,0
Samarbeidsprosjekt med andre utbyggere (tilsagnsramme 20 mill. kr pr. år)				-	-	-
						-
05 Helse-, sosial- og omsorgstjenester	-	11,4	11,4	9,4	9,4	41,6
Lokal luftkvalitet		0,1	0,1	0,1	0,1	0,4
Oppgradering av inventar og utstyr i institusjonene og hjemmetjenestene		2,3	2,3	2,3	2,3	9,2
Velferdsteknologi og digitalisering - HSO		7,0	7,0	7,0	7,0	28,0
Bedriftssenter - inventar/utstyr		2,0	2,0	-	-	4,0
06 Kultur og fritid	-	2,9	2,2	2,2	2,2	9,5
Oppgradering utstyr Kultur/Biblioteket		2,9	2,2	2,2	2,2	9,5
07 Ledelse, org., styring	-	25,1	10,8	8,8	8,8	53,5
Nye informasjons- og styringssystemer (omregnes eks. mva)		8,8	8,8	8,8	8,8	35,2
Ny saks- og arkivløsning		3,5	2,0	-	-	5,5
Smart City		1,0	-	-	-	1,0
Agresso HR - modul for kompetanseplanlegging		1,8	-	-	-	1,8
Videreføring av IKT-investeringer		10,0	-	-	-	10,0

Mill. 2017-kroner	Tidl. bevilget	2017	2018	2019	2020	Sum 2017-2020
09 Idrett, park og natur	-	65,1	39,0	40,5	22,5	167,1
Grunnerverv grøntarealer og friluftsområder		1,5	1,5	1,5	1,5	6,0
Oppgradering infrastruktur park, natur og idrett		5,0	5,0	5,0	5,0	20,0
Turveier langs Drammenselva		1,0	1,0	1,0	1,0	4,0
Nærmiljøanlegg/lekeplasser		8,0	8,0	8,0	8,0	32,0
Skilting av gang-, sykkel- og turveier		0,6	-	-	-	0,6
Erstatningsanlegg for friidrett (Berskaug)		-	15,0	15,0	-	30,0
Dekkeutskifting kunstgressbaner		3,0	3,0	3,0	3,0	12,0
Kunstis-/kunstgressbane Øren (brutto/netto)		35,4	-	-	-	35,4
Garderobebygg Konnerud kunstisbane (netto)		0,6				0,6
Klimatilpasning skiløypenett/turveier		1,0	1,0	1,0	1,0	4,0
Utskifting av maskinpark		2,0	1,5	3,0	-	6,5
Friluftsløft - trinn 1		3,0	3,0	3,0	3,0	12,0
Bacheparken - oppgradering (HSO-plan)		4,0	-	-	-	4,0
10 Politisk styring	-	0,1	0,1	0,9	0,1	1,2
Digitale løsninger for folkevalgte		0,1	0,1	0,9	0,1	1,2
11 Vei		45,0	44,0	39,0	139,0	267,0
Oppgradering infrastruktur vei		25,0	25,0	25,0	25,0	100,0
Kollektivtrafikk, sykkel og fotgjengere		5,0	5,0	5,0	5,0	20,0
Fellesprosjekter med vann og avløp		4,0	4,0	4,0	4,0	16,0
Bybrua - utredning og oppgradering		1,0	-	-	-	1,0
Bj. Bjørnsonsgt. - tilgrensende kommunale veier		5,0	5,0	-	-	10,0
Trygge skoleveier		5,0	5,0	5,0	5,0	20,0
Spiralen - utbedring/vanntetting	6,0	-	-	-	100,0	100,0
12 Grunnskole	1,1	21,3	22,4	20,0	25,0	88,7
Oppgradering inventar og utstyr		5,0	5,0	5,0	5,0	20,0
Innredning/utstyr klasserom 11. skoleår		0,4	-	-	-	0,4
Digitaliseringsstrategi Læringsløp Drammen		10,0	10,0	10,0	10,0	40,0
Øren skole - inventar/utstyr utvidelse	0,2	5,0	-	-	-	5,0
Øren skole - inventar/utstyr flerbrukshall	0,9	-	-	-	-	-
Aronsløkka skole - inventar/utstyr utvidelse		-	-	5,0	-	5,0
Brandengen skole - inventar/utstyr utvidelse		-	5,0	-	-	5,0
Brandengen skole - inventar/utstyr flerbrukshall		0,9	-	-	-	0,9
Fjell skole - inventar/utstyr utvidelse		-	-	-	10,0	10,0
Fjell skole - inventar/utstyr flerbrukshall		-	2,0	-	-	2,0
Danvik skole - inventar og utstyr		-	0,4	-	-	0,4
13 Introduksjonstjenester	-	2,0	0,9	0,6	0,6	4,1
Digitalt utstyr Introduksjonssenteret - oppgradering		2,0	0,9	0,6	0,6	4,1
14 Vann og avløp	-	135,6	125,4	125,4	125,4	511,8
Tiltak vannforsyning		44,5	40,3	40,3	40,3	165,4
Tiltak avløp		80,9	78,6	78,6	78,6	316,7
Oppgradering av dammer i hht. ny hovedplan		10,2	6,5	6,5	6,5	29,7
Sum investeringer		329,0	270,7	258,3	343,5	1 201,5
Sum investeringer ekskl. vann/avløp		193,4	145,3	132,9	218,1	689,7

Saldering av Drammen bykasses investeringsbudsjett 2017-2020

Mill. 2017-kroner	Tidl. bevilget	2017	2018	2019	2020	Sum 2017-2020
Anvendelse av midler:						
Brutto investeringsutgifter i programområdene		329,0	270,7	258,3	343,5	1 201,5
Videreutlån av husbankmidler		300,0	300,0	300,0	300,0	1 200,0
Avdragsutgifter videreutlån		28,3	38,7	49,2	59,7	175,8
Avsetning ubundet investeringsfond		1,0	1,0	1,0	0,6	3,5
Egenkapitalinnskudd pensjon (DKP og KLP)		12,0	12,0	12,0	12,0	48,0
Kapitalinnskudd Drammen Scener AS		2,0				2,0
Sum anvendelse av midler		672,2	622,4	620,4	715,8	2 630,8
Anskaffelse av midler:						
Overføring fra driftsbudsjettet		-120,7	-125,6	-110,5	-121,1	-477,8
Statstilskudd/Spillemidler bykassen		-14,7				-14,7
Momskompensasjon investeringer bykassen		-28,4	-22,4	-20,5	-35,9	-107,2
Mottatte avdrag utlån fra Drammen bykasse		-1,0	-1,0	-1,0	-0,6	-3,5
Mottatte avdrag videreutlån		-28,3	-38,7	-49,2	-59,7	-175,8
Bidrag fra andre kommuner						0,0
Bruk av ubundet investeringsfond						0,0
Eksterne låneopptak til videreutlån		-300,0	-300,0	-300,0	-300,0	-1 200,0
Sum anskaffelse av midler ekskl. lån invest.		-493,0	-487,6	-481,1	-517,2	-1 979,0
Eksterne låneopptak investeringer		-179,2	-134,7	-139,3	-198,6	-651,8
Sum anskaffelse av midler		-672,2	-622,4	-620,4	-715,8	-2 630,8

III. Drammen Eiendom KF – investeringsbudsjett 2017-2020 (jfr. vedtakets pkt. 3b)

Mill. 2017-kroner	Tidl. bevilget	2017	2018	2019	2020	Sum 2017-2020
01 Barnehager	1,5	12,5	4,0	83,5	4,0	104,0
Fjellhagen erstatningsbarnehage (Fjell 2020)	1,5	-	-	33,5	-	33,5
Etablering nye barnehageplasser		1,0	-	46,0	-	47,0
Oppgradering av bygningsmassen		4,5	2,0	2,0	2,0	10,5
Oppgradering uteområder		7,0	2,0	2,0	2,0	13,0
02 Oppvekst	-	20,0	70,0	-	-	90,0
Oppgradering Strømsø skole hovedbygg - nye lokaler Senter for oppvekst		20,0	70,0	-	-	90,0
05 Helse-, sosial- og omsorgstjenester	7,0	88,3	55,0	50,0	49,0	242,3
Drammen Helsehus inkl. ny legevakt /Oppfølging HSO-plan		-	1,0	1,0	-	2,0
Oppgradering institusjonsbygg (hvorav 4 mill. kr ikke gir økt husleie)		6,0	6,0	6,0	6,0	24,0
Marienlyst HOD - ombygging Strømsø bss	3,0	13,0	-	-	-	13,0
Utbyggingsplan for helse- og omsorgsdistriktene		7,5	5,0	-	-	12,5
Åskollen HOD - helseknutepunkt		-	-	-	-	-
Losjeplassen HOD - helseknutepunkt		-	-	-	-	-
Hamborgstrøm HOD - helseknutepunkt		-	-	-	-	-
Kommunale utleieboliger		35,0	35,0	35,0	35,0	140,0
Betzy Kjeldsbergsvei 167 - oppgradering		5,0	-	-	-	5,0
Erik Olsensgate 3/7 (BO7) - oppgradering	4,0	4,0	-	-	-	4,0
Oppgradering av boligmassen		10,8	8,0	8,0	8,0	34,8
Nye lokaler Betzy/Bris - prosjektering		1,0	-	-	-	1,0
Rehabilitering Gilhus gård - "Bybieprosjektet"		6,0	-	-	-	6,0
06 Kultur og fritid	-	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0
Oppgradering av bygningsmassen		1,0	1,0	1,0	1,0	4,0
07 Ledelse, org., styring	-	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0
Oppgradering av bygningsmassen		1,0	1,0	1,0	1,0	4,0

Mill. 2017-kroner	Tidl. bevilget	2017	2018	2019	2020	Sum 2017-2020
09 Idrett, park og natur	12,0	19,0	11,0	71,0	16,0	117,0
Fotballhall Åssiden - avsetning		-	-	60,0	-	60,0
Marienlyst multifunksjonshall	2,0	-	-	-	5,0	5,0
Øren - driftsbygg/infrastruktur	10,0	10,0	-	-	-	10,0
Drammensbadet - inngangsparti		5,0	-	-	-	5,0
Fjell almenning		-	7,0	7,0	7,0	21,0
Oppgradering bygningsmassen		4,0	4,0	4,0	4,0	16,0
12 Grunnskole	101,0	180,3	269,0	218,0	79,0	746,3
Øren skole - flerbrukshall	51,0	15,0	-	-	-	15,0
Øren skole - utvidelse	4,0	25,0	66,0	-	-	91,0
Brandengen skole - utvidelse	36,0	32,0	44,0	18,0	-	94,0
Brandengen skole - flerbrukshall	1,0	50,8	-	-	-	50,8
Fjell skole inkl. flerbrukshall og aktivitetshus	9,0	40,0	90,0	141,0	70,0	341,0
Oppgradering bygningsmassen (6 mill. ikke økt leie)		9,0	9,0	9,0	9,0	36,0
Aronsløkka skole - nybygg		1,0	40,0	40,0	-	81,0
Strømsø inntaksområde - ungdomsskolekapasitet		1,0	-	5,0	-	6,0
Danvik skole - arealtilpasninger		0,5	10,0	-	-	10,5
Gulskogen skole/Rødskog skole		1,0	-	-	-	1,0
Børresen - arealtilpasning og inneklime adm.bygg		5,0	10,0	5,0	-	20,0
Drammen Eiendom KF - Ufordelte midler	-	61,0	32,0	32,0	30,0	155,0
Oppgraderinger tekniske anlegg		12,0	7,0	7,0	5,0	31,0
El-bil ladestasjoner for kommunens biler		4,0	-	-	-	
Generell investeringsramme DEKF		5,0	5,0	5,0	5,0	20,0
Strategiske eiendomskjøp - inkl. Vestfoldbanen		40,0	20,0	20,0	20,0	100,0
Sum investeringer		383,1	443,0	456,5	180,0	1 462,6

Saldering av Drammen Eiendom KF's investeringsbudsjett 2017-2020

Mill. 2017-kroner	Tidl. bevilget	2017	2018	2019	2020	Sum 2017-2020
Anvendelse av midler:						
Brutto investeringsutgifter		383,1	443,0	456,5	180,0	1 462,6
Sum anvendelse av midler		383,1	443,0	456,5	180,0	1 462,6
Anskaffelse av midler:						
Eiendomssalg (generell rammeforutsetning)		-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-12,0
Salg boliger prosjekt "Leie til eie"		-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	-120,0
Bruk av opptjent egenkapital		-10,0				-10,0
Statstilskudd		-15,0	-15,0	-15,0	-5,0	-50,0
Momskompensasjon investeringer DEKF		-49,9	-64,6	-66,9	-20,9	-202,3
Sum anskaffelse av midler ekskl. låneopptak		-107,9	-112,6	-114,9	-58,9	-394,3
Eksterne låneopptak investeringer		-275,2	-330,4	-341,6	-121,1	-1 068,3
Sum anskaffelse av midler		-383,1	-443,0	-456,5	-180,0	-1 462,6

IV. Øvrige kommunale foretak – investeringsbudsjett 2017-2020 (jfr. vedtakets pkt. 4-7)

Mill. 2017-kroner	Tidl. Bevilget	2017	2018	2019	2020	Sum 2017-2020
Drammen Drift KF		3,6	-	-	-	3,6
Utskifting biler og maskiner		3,6				3,6
Drammen Parkering KF		0,5	0,0	0,0	0,0	0,5
Diverse utstyrsoppgraderinger		0,5				0,5
Drammensbadet KF		1,0	0,6	0,6	0,6	2,8
Diverse utstyrsoppgraderinger		1,0	0,6	0,6	0,6	2,8
Sum investeringer		5,1	0,6	0,6	0,6	6,9
Finansiering:						
Låneramme Drammen Drift KF		-3,6	0,0	0,0	0,0	-3,6
Egenkapital Drammen Parkering KF		-0,5	0,0	0,0	0,0	-0,5
Låneramme Drammensbadet KF		-1,0	-0,6	-0,6	-0,6	-2,8
Sum finansiering		-5,1	-0,6	-0,6	-0,6	-6,9

V. ENDRINGER I KOMMUNALE BETALINGSSATSER OG GEBYRER 2017

Virkning fra 1.1.2017 - hvis ikke annen dato er angitt

(jfr. pkt. 12 i bystyrets vedtak)

Programområde 01 Barnehager

Inntektsintervall (samlet inntekt per husholdning):	Satser fra 1.1.2016 *	Satser fra 1.1.2017 *	Satser fra 01.08.2017*
0 – 417 000/428 000**	Gratis	Gratis	Gratis
Mellom 417 000/428 000** og 500 500***	2 200	2 275	2 335
Over 500 500***	2 655	2 730	2 730
Søskenmoderasjon for barn nr. 2	30%	30 %	30 %
Søskenmoderasjon fra og med barn nr. 3	50%	50 %	50 %

*) Satsene gjelder per måned

***) Fra 1. august 2017 er inntektsgrensen for gratis barnehage foreslått satt til 428 000 kroner

****) Ingen skal betale mer enn 6 prosent av inntekten sin til barnehagen. I 2017 gjelder derfor denne ordningen for husholdninger med samlet inntekt som er lavere enn 500 500

Programområde 03 Samfunnssikkerhet

Feie- og tilsynsgebyr *)

Prisliste feiing:	Satser 2016	Satser 2017
Vanlig skorsteinsløp (per stk.)	kr 587	kr 601
Redusert pris for feiing av flere fyringsanlegg på samme boligenhet (per stk.)	kr 297	kr 305
Tillegg for eier av boligenhet som ikke gir melding om at feiing ikke passer eller hvis fyringsanlegget ikke har vært tilgjengelig ved første fremmøte (pris uavhengig av antall fyringsanlegg)	kr 376	kr 385
Dersom eier av boligenhet ved 2. gangs fremmøte av feier, ikke gir melding om at feiing ikke passer eller hvis fyringsanlegget fortsatt ikke er tilgjengelig (prisen er avhengig av antall fyringsanlegg).	Minimum kr 587	Minimum kr 601
Skorsteinsløp tilknyttet større fyringsanlegg (per stk.)	kr 1 025	kr 1 051
Skorsteinsløp i fabrikkstein (per løpemeter)	kr 126	kr 129
Røykrør/-kanal tilknyttet vanlig skorsteinsløp (per stk. <1 meter)	kr 116	kr 119
Røykrør/-kanal tilknyttet vanlig skorsteinsløp (per stk. >1 meter, i tillegg per løpemeter)	kr 77	kr 80
Røykrør/røykkanal fra større fyringsanlegg (per løpemeter)	kr 171	kr 175
Røykrør/-kanal tilknyttet fabrikkstein (per løpemeter)	kr 281	kr 288
Fjerning av beksot-fresing av skorsteinsløp (per time)	kr 647	kr 661

Prisliste tilsyn:	Satser 2016	Satser 2017
Vanlige fyringsanlegg - gjelder ett fyringsanlegg per boligenhet	kr 1 506	kr 1 544
Redusert pris for tilsyn av flere fyringsanlegg på samme boligenhet (per stk.)	kr 762	kr 771
Tillegg for eier av boligenhet som ikke gir melding om at tilsyn ikke passer ved første fremmøte (uavhengig av antall fyringsanlegg)	kr 511	kr 524
Dersom feier ved 2. gangs fremmøte også møter "stengt dør", faktureres det fullt ut, selv om tilsynet ikke er gjennomført (prisen er avhengig av antall fyringsanlegg)	Minimum kr 1 506	kr 1 535
Større fyringsanlegg (per stk.)	kr 3 223	kr 3 303
Fabrikkfyringsanlegg (per stk.)	kr 5 075	kr 5 210

*) Satsene er inkludert mva.

Ikke lovpålagte tjenester *)

	Satser 2016	Satser 2017
Feiing av ildsteder, fyrkjeler, kontroll av fyringsanlegg, m.v. (per time). (NB! kontroll av fyringsanlegg: i fritidsboliger, kontroll av skorstein som ikke er tilknyttet ildsted etter eiers eget ønske, rådgiving og veiledning, m. v.).	kr 949	kr 973

*) Satsene er inkludert mva.

Behandling av søknader om tillatelse til handel med fyrverkeri

*)

	Satser 2016	Satser 2017
Gebyr for behandling av søknad (inkludert administrative utgifter ved første tilsyn)	kr 2 411	kr 2 473
Gebyr for 1. gangs tilsyn (reisetid, kjøring og tilsyn)	kr 442	kr 550
Gebyr for 2. gangs tilsyn	kr 1 381	kr 1 413

*) Satsene er inkludert mva.

Programområde 04 Byutvikling

Gebyr for plan- og byggesaker

	Satser 2016	Satser 2017
Gebyr for behandling av plansaker og byggesaker angis med bokstaven M	1M = kr 2 330,-	1M = kr 2 390,-

For fullstendig gebyroversikt vises forslag til "Gebyrregulativ for byggesaker, plansaker, delesaker, seksjoneringssaker og matrikkelsaker fra 1. januar 2017", jfr. vedlegg 14.

Frikjøp fra parkeringskrav

	Satser 2016	Satser 2017
Beløp for frikjøp fra parkeringskrav – per plass	kr 225 00	kr 225 000

Programområde 05 Helse og omsorg

Egenbetalingssatser – pleie- og omsorgstjenester

TJENESTE	1.1.2016		1.1.2017	
PRAKTISK BISTAND Inkludert BPA	< 2 G	95 per time maks 2 timer *	< 2 G	Statlig forskrift *
	2 – 3 G	231,- per time maks 4 timer	2 – 3 G	237,- per time maks 4 timer
	3 – 4G	406,- per time maks 6 timer	3 – 4 G	416,- per time maks 6 timer
	>4 G timer	406,- per time maks 8 timer	>4 G	416,- per time maks 8 timer
	Merk: Tidsbruk avrundes til nærmeste halvtime. For å skjerme storbrukere er det innført et tak på 8 t per mnd		Merk: Tidsbruk avrundes til nærmeste halvtime. For å skjerme storbrukere er det innført et tak på 8 t per mnd	
DAGOPPHOLD / DAGSENTER/ Inkl transport og mat	Statlig forskrift ** Villa Fredrikke – gratis		Statlig forskrift ** Villa Fredrikke – gratis	
KORTTID	Statlig forskrift ** Maks 60 døgn per kalenderår.		Statlig forskrift ** Maks 60 døgn per kalenderår.	
LANGTID	Statlig forskrift **		Statlig forskrift **	
TRYGGHETSALARM	< 2 G	kr 1076 per år	< 2 G	kr 1103 per år
	2 – 3 G	kr 2153 per år	2 – 3 G	kr 2207 per år
	> 3G	kr 3440 per år	> 3 G	kr 3526 per år
	Abonnementet løper fra alarmer er montert til den er demontert av kommunen. Montering og demontering kr 406 per gang.		Abonnementet løper fra alarmer er montert til den er demontert av kommunen. Montering og demontering kr 416 per gang.	
NØKKELSAFE	Montering og demontering kr 205 per gang.		Montering og demontering kr 210 per gang.	
HJELPEMIDLER	Utlevering/henting av hjelpemidler kr 123,-		Utlevering/henting av hjelpemidler kr 126,-	
FASTLEGE OG FYSIOTERAPI	Egenandel inntil et fribeløp se https://helsenorge.no/betaling-for-helsetjenester		Egenandel inntil et fribeløp se https://helsenorge.no/betaling-for-helsetjenester	

[G= grunnbeløpet i folketrygden](#) er for tiden kr 92 576 (justeres årlig per 1. mai)

* Maksimalsats for praktisk bistand per mnd. var kr 190,- i 2016 for husstander med inntekt < 2 G.

[Statlig forskrift](#) justeres årlig med virkning fra 1. januar

** [Statlig forskrift](#) justeres årlig med virkning fra 1. januar

Programområde 06 Kultur

Kulturskolen		Satser 2016	Satser 2017
Årsavgift elever	Inntekt 0 – 250 000*	Gratis	Gratis
	Inntekt over 250 000*	kr 4 370	kr 4 480
	Barn nr 2	30 %	30 %
Søskenmoderasjon	Barn nr 3	50 %	50 %

*) Inntektsgrensen for fri plass økes fra 1. august 2017 fra kr 250 000 til kr 428 000

G60		Satser 2016	Satser 2017
<i>Øvingsrom</i>			
Øvingsrom	per person per økt (2,5 timer)		kr 45
Øvingsrom	per måned	kr 1 590	kr 1 630
Danseøving u/25 år	per person per økt (2,5 timer)	kr 50	kr 20
Danseøving o/25 år	per person per økt (2,5 timer)	kr 75	kr 90
<i>Scene</i>			
Scene	per dag	kr 1 545	kr 1 600
Scene inkl. lyd/lys-anlegg	per dag	kr 2 570	kr 2 700
Danseøving u/25 år	per person per økt (2,5 timer)	kr 50	kr 20
<i>Studio</i>			
Studio u/25 år	per person per økt (2,5 timer)	kr 55	kr 50
Studio u/25 år inkl. tekniker mandag/onsdag	per person per økt (2,5 timer)	kr 105	kr 100
Studio u/25 år lørdag / søndag		kr 1 545	kr 1 585
Studio o/25 år	per person per økt (2,5 timer)	kr 105	kr 100
Studio o/25 år lørdag / søndag		kr 2 055	kr 2 110
Nøstehallen		Satser 2016	Satser 2017
Inngangspenger	per person	kr 70	kr 70

Biblioteket		Satser 2016	Satser 2017
<i>For sen innlevering</i>			
For sen innlevering - første gangs puring			kr 40
For sen innlevering - annen gangs puring			kr 70
Gebyr ved fakturering		kr 105	kr 110
<i>Erstatning</i>			
Lånekort		kr 55	kr 50
Barnebok		kr 310	kr 350
Voksen skjønnlitterær bok		kr 310	kr 350
Voksen fagbok		kr 515	kr 550
DVD/VHS/Blu-Ray		kr 210	kr 250
Språkkurs		kr 515	kr 550
Musikk-CD		kr 210	kr 250
Noter		kr 210	kr 250
Tegneserier/tidsskrifter, lydbøker		kr 75	kr 75
Gitarer		kr 1 030	kr 1 000
Spill / kontrollere		kr 515	kr 500
Allmennkultur		Satser 2016	Satser 2017
Holmsbu-hyttene, sommerutleie	per uke	kr 2 055	kr 2 110

Gravplassforvaltningen - avgifter som fastsettes av kommunen jf. gravferdsloven § 21		Avdøde bosatt i Drammen		Avdøde bosatt i andre kommuner	
		Satser 2016	Satser 2017	Satser 2016	Satser 2017
Kremasjon	per kremasjon	-	-	kr 6 160	kr 6 315
Bruk av kapell	per gravferd	kr 3 115	kr 3 195	kr 3 115	kr 3 195
Feste, vanlig gravfelt (kister, urner) - første 20 år	per grav per år, innkreves for 20 år	-	-	kr 310	kr 320
Feste, vanlig gravfelt (kister, urner) - neste 20 år	per grav per år, innkreves for 5 år	kr 310	kr 320	kr 310	kr 320
Reservering av grav ved siden av ny grav	per grav per år, innkreves for 20 år	kr 310	kr 320	kr 310	kr 320
Feste, navnet minnelund (urner) - første 20 år	per grav per år, innkreves for 20 år	-	-	kr 155	kr 160
Feste, navnet minnelund (urner) - neste 20 år	per grav per år, innkreves for 5 år	kr 155	kr 160	kr 155	kr 160

Programområde 07 Ledelse, organisering og styring

For mer utfyllende informasjon se vedlegg 17

Kart- og geodatatenester

Oppretting av matrikkelenhet	Satser 2016	Satser 2017
§ 5-1 Oppretting av grunneiendom og festegrunn		
Areal 0-300 m2	Kr 11 360	Kr 11 645
Areal 301-2000 m2	Kr 25 725	Kr 26 370
Areal over 2001 m2- pris per påbegynt da.	Kr 2 270	Kr 2 325
§5-2 Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn		
Areal 0-300 m2	Kr 11 360	Kr 11 645
Areal 301-2000 m2	Kr 25 725	Kr 26 370
Areal over 2001 m2- pris per påbegynt da.	Kr 2 270	Kr 2 325
§ 5-3 Oppmåling av uteareal på eierseksjon	Satser 2016	Satser 2017
Areal 0-50 m2	Kr 7 560	Kr 7 750
Areal 51-250 m2	Kr 11 360	Kr 11 645
Areal 251-2000 m2	Kr 15 130	Kr 15 510
Areal over 2001 m2- pris per påbegynt da.	Kr 2 270	Kr 2 325
§5-4 Oppretting av anleggseiendom		
Volum 0-2000 m3	Kr 30 255	Kr 31 010
Volum over 2001 m3- økning per påbegynt 1000 m3	Kr 2 270	Kr 2 325
§5-6 Oppretting av matrikkelenhet uten fullført Oppmålingsforretning	Kr 4 845	Kr 4 965
§5-7 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie		
Areal 0-50 m2		Kr 7 500
Areal 51-250 m2		Kr 11 645
Areal 0-250 m2	Kr 11 360	
Areal 251-500 m2	Kr 13 620	Kr 13 960
Grensejustering til vei eller jernbane Areal 0-1000 m2	Kr 11 360	Kr 11 645
Areal fra 1001 m2- økning pr. påbegynt da.	Kr 2 270	Kr 2 325
§5-8 Anleggseiendom		
Volum 0-250 m3	Kr 15 130	Kr 15 510
Volum 251-1000 m3	Kr 17 395	Kr 17 830
§5-9 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie		
Areal 0 – 250 m2	Kr 11 360	Kr 11 645
Areal 251 – 1000 m2	Kr 15 130	Kr 15 510
Arealoverføring per nytt påbegynt 500 m2 - økning	Kr 2 270	Kr 2 325
§5-10 Anleggseiendom		
Volum 0-250 m3	Kr 18 940	Kr 19 415
Volum 251-500 m3	Kr 22 685	Kr 23 250
Volumoverføring per nytt påbegynt 500 m3 - økning	Kr 2 270	Kr 2 325
§5-11 Klarlegging av eksisterende grense – der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning		
For inntil 2 punkter		

1 punkt	Kr 3 205	Kr 3 285
2 punkter	Kr 5 290	Kr 5 420
For overskytende grensepunkter per punkt	Kr 830	Kr 850
§5-12 Klarlegging av eksisterende grense – der grensen tidligere ikke er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning/klarlegging av rettigheter		
For inntil 2 punkter		
1 punkt	Kr 5 760	Kr 5 900
2 punkter	Kr 9 090	Kr 9 315
For overskytende grensepunkter per punkt	Kr 3 040	Kr 3 115
§5-21 Utstedelse av matrikkelbrev		
Inntil 10 sider	Kr 175	Inkl. i ovennevnte priser
Over 10 sider	Kr 350	
§5-23 Forenklet situasjonskart		
Gebyr for forenklet situasjonskart	Kr 830	

Programområde 09 Idrett, Park og Natur

Idrett

Leiepriser per time:	Satser 2016	Satser 2017
Drammenshallen per flate		
Trening (gjelder også hallene ved Gulskogen, Galterud og Skoger skoler)	kr 375	kr 385
Gymsal	kr 220	kr 225
Speilsal	kr 220	kr 225
Møterom	kr 220	kr 225
Styrkerom	kr 220	kr 225
Kamper/turneringer og lignende	kr 510	kr 525
Pistolbane per leietaker per halvår	kr 6 170	kr 6300
Kommersielle arrangement	Etter avtale	Etter avtale

Friluft

Vegavgift Spiralen/Landfalltjern/Olsrud:		
- Enkel tur	kr 35	kr 35
- Årskort (felles kort)	kr 600	kr 600

Se priser og gebyrer for programområde 11 Vei for utleie av arealer i parker og friområder

Programområde 11 Vei

Parkeringspriser *)

	Satser 2016	Satser 2017
Sone 1 Bragernes og Strømsø sentrum		
Første time	kr 25	kr 26
Andre time	kr 29	kr 30
Fra og med tredje time	kr 33	kr 34
<i>Maks. 5 timer parkeringstid</i>		
<i>Avgiftsperiode: Mandag-fredag kl. 8.00 – 18.00</i>		
<i>Lørdag kl. 9.00 – 16.00</i>		
Sone 2 Ytre del av Bragernes og Strømsø		
Sats per time	kr 19	kr 20
<i>Maks. 5 timer parkeringstid</i>		
<i>Avgiftsperiode: Mandag-fredag kl. 8.00 – 18.00</i>		
<i>Lørdag kl. 9.00 – 16.00</i>		

Sone 3 Marienlyst/Drammensbadet		
Sats per time	kr 18	kr 18
<i>Maks. 5 timer parkeringstid</i>		
<i>Avgiftsperiode: Mandag-fredag kl.08.00 – 18.00</i>		
<i>Lørdag kl. 9.00 – 16.00</i>		

*) Satsene er inkl. mva.

Boligsoneparkering/beboerparkering *)

	Satser 2016	Satser 2017
Parkeringstillatelser for beboere		
Første bil per måned	Kr 270	Kr 275
Andre bil per måned	Kr 320	Kr 330
Tredje bil per måned	Kr 370	Kr 380
Parkeringstillatelse for næringsdrivende		
Første bil per måned	Kr 740	Kr 750
Midlertidige parkeringstillatelser & besøkskort		
5-timers kort	Kr 40	Kr 40
Dagskort	Kr 75	Kr 75
Ukeskort	Kr 300	Kr 300

*) Satsene er inkl. mva.

Utleie av kommunal gategrunn og park/friområde

	Satser 2016	Satser 2017
Rigglass, container o.l.		

Gategrunn per m ² per dag	kr 4,60	kr 4,70
Parker og idrettsanlegg per m ² per dag	-	kr 3,00
Friområde per m ² per dag	-	kr 2,00
Gebyr – tidsoverskridelse: Gjeldende fra første dag etter avtaleperiodens utløp, eventuelt frem til det foreligger tillatelse om bruk av gategrunn. Ved bruk av kommunal grunn i større utbygginger kan egne priser avtales i en utbyggings-/gjennomføringsavtale.		
Gebyr i indre byområde per m ² per dag	kr 20,00	kr 20,50
Gebyr i ytre byområde per m ² per dag	kr 11,00	kr 11,30
Container per dag (fri leie 1 uke)	kr 51,00	kr 52,30
Ved plassering av container eller annen bruk av avgiftsbelagt parkeringsplass betales leie i form av parkeringsavgift fra første dag.		
Uteservering		
Med skjenkeløyve per m ² per dag	kr 4,30	kr 4,40
Uten skjenkeløyve < 50 m ² per dag	kr 0,85	kr 0,90
Uten skjenkeløyve > 50 m ² per dag	kr 1,35	kr 1,40
Torgplass, salgsplass/stands		
Helårs-/sesongavtaler per m ²	kr 1,20	kr 1,20
Kortvarig/dagleie, Standard areal 9 m ²	kr 185,00	kr 190
Arrangementer (leie også for riggtid)		
Ikke-kommersielle / ideelle arrangementer	kr 0,00	kr 0,00
Ideelle arrangement med sponsor/kommersiell deltaker – halv/heldagsleie	kr 550/1 100	kr 565/1 130
Kommersielt arrangement; halv-/heldagsleie	kr 1 400/2 300	kr 1 440/2 360
Større kommersielle arrangement	Etter avtale	Etter avtale
Mobile salgsvogner på torg/gater (kun små vogner, inntil 4 m²)		
Helårsavtaler (per m ² /år)	Kr 14 100,00	kr14 500,00
Fortausalg/gatesalg		
Helårs-/sesongavtaler per m ² pr dag	Kr 1,20	kr 3,00
Juletre salg	kr 0,00	kr 0,00

Leie av strømuttak inkl. energi

	Satser 2016	Satser 2017
Salgsbod gågate/torg (fastpris per dag)	kr 29,00	kr 30,00
Arrangement (fastpris per dag)	kr 280,00	kr 290,00

Gebyrsetter - graveinstruks

	Satser 2016	Satser 2017
Per gravetillatelse	kr 3 750,00	kr 3 850,00
Gebyr for forringelse per m ² etter oppmålt areal	kr 170,00	kr 175,00
Utarbeide arbeidsvarslingsplan - timepris	kr 790,00 min. kr 1 580,-	kr 800,00 min. kr 1 600,00

Beløpene er justert med kommunal deflator så langt dette er hensiktsmessig. Satser som årskort og avgift til utfartsmål holdes uendret. Satser for fortaussalg og gatesalg økes fra kr 1,20 pr kvm til kr 3 pr kvm. Riggelieie er differensiert slik at bruk av veigrunn f eks er dyrere enn andre arealer. Bruk av arealer faktureres helt til området er ryddet.

Programområde 12 Grunnskoleopplæring

Skole fritidsordning (SFO)

	Ordinær pris *		Moderert pris (inntekt<2,5 G)**	
	Satser 2016	Satser 2017	Satser 2016	Satser 2017
Plasstype:				
1 dag per uke (20 %)	Kr 680	Kr 697	Kr 215	Kr 220
2 dager per uke (40 %)	Kr 1 260	Kr 1 292	Kr 360	Kr 369
3 dager per uke (60 %)	Kr 1 820	Kr 1 866	Kr 515	Kr 528
4 dager per uke (80 %)	Kr 2 445	Kr 2 506	Kr 700	Kr 718
5 dager per uke (100 %)	Kr 2 995	Kr 3 070	Kr 850	Kr 871
Kun formiddag 5 dager per uke (40 %)	Kr 1 260	Kr 1 292	Kr 360	Kr 369
Kun ettermiddag 5 dager pr uke (60 %)	Kr 1 820	Kr 1 866	Kr 515	Kr 528
1 formiddag per uke	Kr 255	Kr 261	Kr 130	Kr 133
1 ettermiddag per uke	Kr 420	Kr 431	Kr 130	Kr 133
1 tilfeldig dag (enkelt dager)	Kr 215	Kr 220	Kr 130	Kr 133

*) Søskenmoderasjon: 30 % for barn nr. 2 og 50 % fra og med barn nr. 3. Dette gjelder kun 100 % plasser.

***) Modererte satser gjelder til og med juni 2017. Fra 1. august 2017 er det gratis SFO for familier med inntekt under kroner 428 000

Utleie av gymsaler og skolelokaler*:

Utleie av:	Satser 2016	Satser 2017
Gymsal per time	kr 250	kr 256
Klasserom per kveld	kr 370	kr 379

*) Kommunen stiller skolelokaler vederlagsfritt til rådighet for frivillige organisasjoner og andre ikke-kommersielle tiltak i nærmiljøet (jfr. bystyrets vedtak av 17. juni 2014)

Programområde 14 Vann og avløp

Vann og avløp *

	Satser 2016	Satser 2017	Satser 2018	Satser 2019	Satser 2020
Fastledd per år:					
Vann	kr 530	kr 530	kr 530	kr 551	kr 579
Avløp	kr 879	kr 879	kr 905	kr 932	kr 951
Kr per m3:					
Vann	kr 19,50	kr 19,50	kr 19,50	kr 20,28	kr 21,29
Avløp	kr 34,15	kr 34,15	kr 35,17	kr 36,22	kr 36,95
Gebyutvikling i %					
Vann	0%	0%	0%	4%	5%
Avløp	0%	0%	3%	3%	2%

*) Satsene er inkl. mva.

Tilsynet for små avløpsanlegg i Drammensregionen - gebyrsatser

Generelle bestemmelser (Kap. 1) *	2016	2017
Tilsynskontorets personell, arbeid etter medgått tid jfr. gebyrregulativets punkt 1.2	975,-	1 000,-
Beløpsgrense for overføring av utestående beløp jfr gebyrregulativets punkt 1.8	500,-	500,-
Gebyr for slamtømming (Kap. 2) *		
Tankvolum mindre enn 3 m ³	2 226,-	2 284,-
Tankvolum fra og med 3 m ³ til og med 6 m ³	3 373,-	3 461,-
Tankvolum større enn 6 m ³ til og med 12 m ³	5 426,-	5 567,-
Tankvolum større enn 12 m ³ + behandling av volum over 12 m ³	6 300,- 643,-/ m ³	6 464,- 660,-/ m ³
Ekstraarbeid ved tømming, pris per time	1 494,-	1533,-
Utedo / tørrtoalett, pris per tømming	3 969,-	4072,-
Oppmøte uten å få tømt, pris per gang	699,-	717,-
Tillegg for utrykning	1 149,-	1179,-
*) Satsene er inkl. mva.		
Gebyr for tilsyn (Kap. 3) **		
Tilsyn av avløpsanlegg, pris per år	500,-	513,-
Gebyr for utslippstillatelser (Kap. 4) **		
Søknad om utslippstillatelse, pris per sak	6 935,-	7 282,-
***) Det er fritak for mva. på disse gebyrene		

Husholdningsrenewasjon – gebyrsatser *)

	2016	2017
Standard renovasjonsgebyr:		
Standard renovasjon	3 086	3 333
Øvrige renovasjonsgebyr:		
Samarbeid renovasjon (80%)	2 469	2 667
Samarbeid renovasjon nedgravd løsning (100%)		3 333
Stor familie renovasjon (130%)	4 012	4 333
Hytterrenovasjon standard sommer (65%)	2 006	2 167
Hytterrenovasjon samarbeid sommer (52%)	1 605	1 733
Hytterrenovasjon standard helårs (100%)	3 086	3 333
Hytterrenovasjon samarbeid helårs (80%)	2 469	2 667
Gebyr for tilleggstenester:		
Gangtillegg standard renovasjon (pr. 10 m.)	475	500
Gangtillegg storfamilie renovasjon (pr. 10 m.)	475	500
Gangtillegg samarbeid renovasjon (pr. 10 m.)	238	250
Gangtillegg samarbeid renovasjon 4-hjulsbeholder (pr. 5 m.)	238	250
Ekstrasekker renovasjon (pr. stk.)	75	80
Fradrag for hjemmekompostering.	-375	-375

*) Satsene er inkl. mva.

Korrigert etter behandling i bystyret 20.12.2016 (sak 212/16)